

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 8.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 28.—
za ostalo tuzemstvo . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—

V spravi prejemov mesečno K 1.50

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petstvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izvenemski nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Opravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Gospodom Italijanom.

Poslanec dr. Rybař je v nedeljo na shodu tržaških Slovencev o laški nameri Tripolis s silo anektirati delal med drugim sledeče: »Italija pač zasluži, da bi evropske vlasti zavrnilo njeno prepotentnost v prave meje, zasluži pa tudi, da ji izrečemo, ker pač sama najbolj zanemarija svoje pokrajine in svoje državljane, svoje zaničevanje!« Ostre, a popolnoma upravičene besede! Mi bi s svoje strani takole označili stališče, ki ga mora vsak pošten človek nasproti laškimi konkvistadorskim težnjam zavzeti: Italija je odnekad za Tripolisem težila. Kar se vprašanja o načinu, kako si ga osvoji, tiče, je treba pravici na ljubo konstatirati, da je Tripolis šele od l. 1835. neposredni turški vilajet in da si je Turčija to deželo tudi z ropom osvojila. Da je za okupacijo Tripolisa ravno zdaj — ko hoče Francoska na prav nič lepši, ampak še veliko bolj machiavelistiški način anektirati Maroko, kakor je Anglija Egipt — čas precej pripraven, je brez dvoma. Vprašanje pa je, če vendarle ni še prezgodaj in če bo Italija sploh kos tistim civilizatoričnim nalogam, ki ji služijo za njeno akcijo za pretvezo.

Prezgodaj! Ali bi ne bila mogla Italija s Turčijo in vevlastmi svojo namero še nekaj časa diskutirati, da bi se bil našel miren modus, kako spraviti v sklad laške gospodarske in politične interese s prestižem, ki ga mora turška vlada z ozirom na vsestransko težaven položaj, v katerem se nahaja, varovati? Morda se je Italija bala, da jo Francoska ali Angleška, ki bi se Tripolisa tudi ne branile, prehitita? Mi mislimo, da bi bila Italija od teh držav mogla v tem oziru dobiti zadostne garancije, saj se z diplomacijo navadno več opravi, kakor z golo silo. Na vsak način pa je Italija svoj udarec proti Turčiji aranžirala tako, da se civiliziranemu človeku more le gabit. Turčija je bila pripravljena se pogajati in iti do skrajnosti. Dobro poučeni krogi trdijo, da so hoteli mladoturki saj na videz varovati le nominalno suvereniteto sultana, kakor v Egiptu in svojčas v Bosni, Lahi pa so kljub temu nastavili Turkom nož na prsa, češ, vse ali nič! in to brez vsakega pravnega naslova, da celo brez saj navidezni razlogov! S svojim ultimatom si marchese di San Giuliano pač ni spletel lovorovega venca v zgodovini, stari Crispi bi bil, to reč bolj čedno napravil.

Še grše pa so Lahi postopali, ko so napovedali vojsko. O njihovem napadu na turške torpedovke pri Prevezi bomo še govorili, pa tudi njihov bombardement na Tripolis je bil vse kaj drugega kakor sijajen. Začeli so ga pred narodopravno določenim rokom, vrh tega so jim Turki s svojimi starimi kanoni iz Noetovega časa potopili dve barki z moštvo, ki so ga hoteli izkrcati, in ladja »Pisa« je zadela na suho. Konečno pa tudi bombardiranje slabo utrjenega, starega mesta, ki ni veliko več kakor kup bajt, postlanih v kupu blata in nesnage, ni bogve kakšno junaštvo in dvomimo, če bo viceadmiral Aubry mogel biti nanj posebno ponosen.

Drugič smo rekli, ni gotovo, bo li Italija mogla v Tripolisu res v toliki meri razširjati potrebno civilizacijo, kakor to oznanjajo laški listi. Prvič ni Italija podala za to nikoli dokaza niti kar se nje same tiče. Če bi Avstrija ne bila v Lombardiji in Benečiji zgradila cest in železnic in ondote razmere konsolidirala, bi danes na severu najbrže izgledalo tako, kakor še danes v Kalabriji, Siciliji in Sardiniji. Če kaže Italija na svoje proficite v državnih proračunih, se lahko Avstriji zahvali, ki ji je v gospodarskem oziru toliko let tako izbornu upravljala severne provincije. O duševni kulturi pa se more v Italiji splošno presneto malo govoriti. In če pomislimo, kako malo se je Italija v kolonizatoričnem oziru v Eritreji izkazala, se pri najbolj si volji ne moremo ubraniti domnevanja, da bo njena civilizatorična akcija v Tripolisu saj lep čas kaj jalova. Mnogi pravijo, da hoče laška vlada s svojo tripoliško akcijo pokriti velikanski gmojni in moralni deficit letošnjega narodnega slavlja in udušiti ljudsko neevoljo.

Kar se Avstrije tiče, pa ponavljamo, da Italijanom voščimo srečno pot v Tripolis! Dežela ni bogve kaj produktivna, njeno ozadje je v angleških in francoskih rokah, ves njen promet znaša komaj 20 milijonov na leto — kakor kakšno boljše mesto v Evropi — in veščaki pravijo, da bo morala Italija najmanj eno milijardo vanjo zabiti, preden ji bo začela kaj prida nesti. Italija bo morala vzdrževati ondi veliko vojaštva, pomnožiti svoje itak ne bogve kaj imenitno brodnje in zato ne bo imela časa misliti na Trst in Trentino. Čimbolj se Lahi v tripoliški pesek zakopljejo, tem boljše za nas!

Ampak druge stvari so, ki nas morajo s skrbjo navdajati. Država, ki je bila v stanju s tako malo vitežko zahrbtnostjo Turčijo napasti, da jo ene province oropa, je kaj nevaren sosed za

nas. Tukaj se obračamo zlasti na naše preljubne socialne demokrate. Naj bi se zgodilo po volji sodrugov in njim enakovrednih kranjskih liberalcev, da bi naša država ne izpopolnjevala svoje armade in brodnje, ali bi se ji ne moglo tako zgoditi, kakor se je zdaj Turčiji? **Tukaj naj povedo svojo modrost razni Kristani!**

Kako se moremo v tem oziru na Italijo mlao zanesti, kaže ravno njena sedanja akcija. Še preden je bila vojska napovedana, je cela šuma laških bojnih ladij pri Prevezi napadla dva mala ponižna turška torpedolovca, ki o izbruhu vojske nista niti nič vedela in nista zato imela namena laško obrežje napasti ali nadlegovati transportne ladje. Vojvoda Abruški, ki ju je napadel, se je zelo malo postavil. Lahi svoje obrežje lahko drugače proti Turkom zavarujejo in lahko svoje trgovske ladje ščitijo na bolj pripristo način. Na vsak način jim ni bilo treba zato križariti na južnoalbanski obali, kjer nimajo absolutno nič iskati. Naj bi bili kaj takega poizkusili n. pr. na malteškem obrežju, bi jim bili Angleži pošteno svoje mnenje povedali! Če Lahi tako svoje interese v Tripolisu povdajajo, bi morali pomisliti, da nima Avstrija nič manjših interesov v Albaniji, koje katoliško prebivalstvo stoji pod avstrijskim protektoratom in te pravice so pismeno potrjene in legitimne, dočim nimajo Italijani do Tripolisa niti sence kakšnega pravnega naslova! — »Tribuna« sicer dementira, da bi imela laška akcija v južni Albaniji kak osvajaletni namen, toda Lahu ni nič verjeti. Njihova akcija pri Prevezi je bila sploh nepotrebna in je neupravičljiva. Čisto prav ima tržaška »Edinost«, če spričo tega piše: »Čim bi Italija zagospodovala na albanski obali, bi ona bila gospodarica prehoda v Adrijo. **Temu pa se mora Avstrija odločno upreti.** Tu ni nikakega premešljanja. Ne pade nam niti od daleč na misel, da bi hujskali na vojno, a tu gre za naše življenje, tu gre za naše eksistenčne pogoje in zato ne smemo držati rok križem. Dolžnost naše vlade je, da zakliče Italijanom odločen nazaj! Ako pa Italija tega ne bo hotela storiti, **potem naj mesto onemoglih turških govore avstrijski torovili!**«

Tako govorje pametni ljudje! **Zdaj pa s tem primerjajte trapasto pisavo »Zarje« ali pa »Slovenskega Naroda«,** ki pravi, da so si razburjenost avstrijskih krogov zaradi laških manevrov v Albaniji »izmislili klerikalcji«. Celot avstrijsko svobodomiselno časopisje — »Zeits«, »Presse«, »Sonn- und Montagszeitung«, »Tagespost« itd. — je zaradi

tega na Italijo skrajno ogorčeno, dasi sicer vedno z Lahi simpatizira. Pravi avstrijski domoljub sploh drugače misliti ne more, a naše socialnodemokratsko in liberalno časopisje se je že tako globoko zarilo v svojo avstrofobijo, da je že ves hladen razum izgubilo. Če je to Slovincem kaj v korist, to je pa veliko vprašanje.

Italijansko-turška vojska.

Strune med Dunajem in Rimom so zelo napete. Napad na turški torpedovki pri Prevezi je povzročil, da je pričelo dunajsko časopisje kazati zobe Italiji. Razburjenje so še povečala poročila o izkrcavanju vojakov, obstreljevanju in o zasedbi Preveze. Vse to je razburilo naše zunanje ministrstvo na dunajskem Ballhausplatzu. Kakor je zmagovalno poročalo laško časopisje o zmagah v Jadranskem morju, tako hite zdaj tako Lahi kakor Turki zatrti, da Lahi niso izkrcali vojakov pri Prevezi. Na Dunaju in v Berlinu poznao resnost položaja, da lahko razbijejo Lahi trozvezo. Listi očitajo Aehrenthalu, da se je prehitel in da je napravil napako, ker je obljubil Lahom za okupacijo Tripolisa nevtralnost, še predno je znal, kako bodo Lahi delali svojo vojsko.

Ob tej priliki spominja časopisje, da so nastopali Lahi samostojno ob algeiraških pogajanjih, ko se je proglasila aneksija Bosne in Hercegovine, je italijansko časopisje strašno napadalo avstrijske roparje. Takrat je morala mobilizirati naša država svoje bojne brodnje proti nezanesljivi zaveznici Italiji in ni mogla nastopiti v obrambo svoje trgovine, ki so jo bojkotirali Turki. Zdaj je pa, kakor piše neki ruski list, Italija nesramno vrgla bojno baklo, ker se zanaša na trozvezo.

Izkrcanje laških vojakov v Albaniji zapre naši državi cesto v Sredozemsko morje. Tega pa naša država ne more prenesti.

Italijani zdaj zatrjujejo, da niso izkrcali vojakov pri Prevezi. Glede na laški dementi piše Lahom prijazna »Zeits«: Italijani zanikavajo, da so izkrcali vojake v Prevezi, a za to ne gre. Zanikati se ne more, da so pod poveljstvom abruškega vojvode napadle laške bojne ladje turške ladje, ki niso ničesar znale o vojski. Taki manevri morajo povečati razburjenje. Cenče laške diplomacije ne smejo premetiti naših diplomatov in jih ne smejo uspraviti.

Položaj je silno resen. Dunajsko časopisje namreč poroča, da je pripravljena že naša bojna mornarica za

LISTEK.

Izpod Kuma.

(Dr. Leopold Lénař.)

(Dalje.)

Sedaj bom povedal pa še povest o Skoporčevi Nežiki. Ko se je prvič zavedla svojega življenja, se je našla pri nekem kmetu za kravjo pastirico. Zjutraj se je najedla zmešanega krompirja, potem si je izpodredala krilo, vzela palico in gnala živino na pašo. Ob hladu in dežju, ob solnčni vročini in veterem vremenu, vedno so ji tekli enako enolično dnevi življenja. Krompir in ob najboljših dnevih žganci so bili njena hrana, ponošeno krilo njena obleka, njene noge so bile pa vedno bose in razprskane. Nikdar ni slišala prijazne besede in nikjer ni imela okrog sebe ljubečega obraza.

Težko in enolično je bilo tako življenje.

Ko je nekoliko izpodrastla, je postala kmečka dekla. Delala je pri živini in na polju od zore do mraka, poleti in pozimi, v mrazu in vročini za svoj vsakdanji kruh, ki je bil poleg tega še črn

in trd. Bila je revna kot cerkvena miš, toda pridna in poštena. Poleg tega pa še tudi ni bila lepe zunanosti. Kdo bo tako revico hotel imeti v zakon? Nikdo je ni pogledal, nikdo se ni zanjo zanimal in nikdo je ni ljubil. Živela je sama in zapuščena na svetu, kakor vrba ob vodi. Imela je sicer brata in sestro, toda tudi njima se ni bolje godilo. Služila sta tudi ona vsak v drugem kraju, redkokdaj so se videli in kadar so se sešli, si niso imeli veliko povedati.

V Nežiki se je pa vzbudila, ko je prišla v leto, v katerih se vzbujala v srcu ženske neodoljiva želja, postati samostojna in si ustvariti lastno gnezdo, misel, da mora na vsak način postati prosta in samostojna lastna gospodinja.

Takrat je živel doli na Koparjevini kočar Bone. Bil je velik revež in imel devet še majhnih otrok, toda vse je pošteno preživljal s svojim delom. Trebil je pri kmetih po pašnikih grmovje in delal laze. Prišel je h kmetu ter mu rekel:

»Dovolite, da vam na pašniku potrebim grmovje in sežgem. potem pa na dotičnem prostoru vsejem ovsa ali nasadim krompirja.«

Kmet mu je navadno rad privolil

in Bone se je lotil dela. Iztrebil je grmovje, ga požgal, obsejal dotični prostor, potem pa požel v jeseni. Na ta način je imel kmet brez svojega truda in stroškov izboljšan pašnik, Bone je pa preživljal tako od leta do leta svoje otroke.

Skoporčeva Nežika je videla Bone-ta in prišla ji je misel, da bi tudi ona pričela tako življenje. Nekega dne je prišla k Cenku, ki je trden in premožen gospodar ter mu rekla:

»Dajte mi kot, da bom pri vas stanovala. Živela bom pa sama zase in delala laze. Saj ne potrebujem svoje sode in niti postelje. Spala bom na svilih ali na podstrešju. Samo toliko prostora mi dajte, da lahko kje shranim pri vas svojo obleko.«

Cenkovi so ji obljubili in ostala je pri njih za prihačko. Zjutraj je vstala zarana in opravila živino. Potem je šla na delo trebit grmovje in delat laze. Varčna in gospodarska je bila brez primere. Za sebe ni izdala nikdar nobene krajarja, ker je imela življenje pri Cenkovih za to, da je opravljala živino in pomagala pri delu, kadar se ji je ljubilo in je bilo veliko dela. Ker je bila pridna in delavna, so se Cenkov nanjo privadili in so jo imeli radi.

Kupila je prešiča, ter ga krmila s pridelki svojih lakov, Cenek mu je pa dal prostor v svojem svinjaku. Pozneje si je pridobila še kravo in izpodredila telico. Kmalu je imela v hlevu dvoje goved in tri prešiče. Delala je pa zanje neumorno z vsemi silami. Prodajala je maslo, teleta, svinje žive ali slanine in meso, vsak krajcar je pa shranjevala. Tako se ji je nabralo tekom let precej tolarjev. Takrat se ni bilo pri nas posojilnic in ljudje še niso nalagali na obresti denarja. Ako je bila zadrega, je iz usmiljenja pomagal sosed sosedu, kdor je pa posojal na obresti, je bil oduhu in ljudje ga niso nič kaj marali. Potem so se začele ustanavljati posojilnice. Toda ljudje jim od začetka niso nič posebno zaupali. Razumljivo je tudi, da Nežika ni marala posojilnici zaupati svojih krvavih grošev. Shranila je denar, kakor je mogla. Zavila ga je v nogovico ter jo zakopala v predal z žitom. V podstrešni čumnati, kjer je prebivala, je imela po vseh kotih skrit denar. Toda nikogar ni pustila v svoje stanovanje in ključce od svojih predalov in omar je nosila vedno pri sebi. S časom se je namreč nabralo pri nji mnogo blaga in bila je z vsem preskrbljena, kakor kak gospodar.

(Dalje prihodnjik.)

vsak slučaj, še resneje je pa poročilo iz Carigrada, da Avstro-Ogrska najbrže zasede Novi Bazar.

Diplomacija dela s polnim parom, da prepreči morebitno vojsko naše države z Italijo in požar na Balkanu, kjer strašno vre. Mobilizira Turčija, Bulgarija se pripravlja na vojsko, Črna gora tudi, zgolj Srbi pišejo precej mirljubno.

Carigradska diplomacija sodi o položaju zelo pesimistično. Nemčija dela z vso silo na to, da se omeji vojska zgolj na Tripolis. Italijani in Turki pa zatrjajo, da Lahi v Prevezi niso izkrcali vojakov.

O vojski sami prav za prav ni nikakih poročil. Cenzura je tako na Laškem kakor na Turškem zelo stroga. Lahi celo dementirajo bombardement Tripolisa, češ da je šlo zgolj za strelne vaje laškega brodogojca. Ne ve se še tudi, kaj da je prav za prav s turškim bojnim brodogojcem. Po nekaterih poročilih je bila huda bitka med turškim in laškim bojnim brodogojcem, a potrjeno to poročilo ni. Po turških poročilih je zbrano turško brodogojstvo v Dardanelih, drugi zopet poročajo, da je sicer došlo turško brodogojstvo v Carigrad, a da se ne ve, kaj da se je zgodilo z ladjami, ki jih ni.

Kratko poročilo iz Londona pa naglašja, da je z imenovanjem Kjamil paše položaj izpremenjen in da prično izvajati Angleži Turkom prijazno politiko.

Vsled »slavne zmage« nad tistima dvema torpedovkama pri Prevezi je zelo zrasel greben Lahom. »Vossische Zeitung« namreč poroča iz Rima: Navdušenje za vojsko je tako velikansko, da si vodilni krogi ne morejo več pomagati. Ljudstvo zahteva več kakor mali Tripolis. Če bi sklenila danes vlada s Turki mir in bi dobila zgolj Tripolis kot novo kolonijo, bi bili Lahi razočarani. Italijansko ljudstvo hlepi že danes po Albaniji in vladi prijazni listi so voljni, da previdno pišejo v smislu ljudskih zahtev.

Diplomatski evropski gasilci bodo težko pogasili požar, ki so ga zažgali Lahi. Kljub vsem pomirjevalnim poročilom je položaj danes tako napet, da struna lahko počni in da prično delati koncert tudi drugi topovi, ne samo laški in turški.

SREDOZEMSKA BRODOVJA PRAVLJENA NA BOJ.

Dunajski listi poročajo: Sredozemska bojna brodogoja, med njimi tudi avstro-ogrsko in grško, imajo zakurjene kotle in so pripravljene, da lahko vsak trenutek odrinejo. Samoobsebi umevno je storila Avstro-Ogrska vse za obrambo svojih mej.

SPLOŠNA TURŠKA MOBILIZACIJA V ARABIJI.

»Sabath« poroča: Turški vojni minister je pozval pod orožje vse moške v provincah Jemen in Asir.

TROZVEZA V NEVARNOSTI.

Kaj piše Aehrenthalovo glasilo.

Dunajski diplomatični krogi so zaradi nastopa Italije pred Prevezo zelo v skrbeh in njevoljni na zaveznico Italijo, ki se tako zaletava v svojo zaveznico. Vse velevali so svetovale Lahom, da naj puste Albanijo pri miru. O položaju piše »Wiener Allgemeine Zeitung«, ki more izhajati zgolj z vladno pomočjo: Razlogi, ki jih navaja Italija za akcijo v Jadranskem morju, ne drže. Dvomimo, da bi kdo veroval, da se Italija boji, da izkrcja Turčija svoje vojske ob laškem obrežju in to tem manj, ker zavzema Turčija dozdej popolnoma korektno stališče. Priznati moramo, da se turška vlada izogiba vsega, kar bi moglo izzvati Italijo. Turško prebivalstvo se obnaša popolnoma korektno. Italija nima zato nikakega povoda za bojne akcije v evropskih morjih. Avstro-Ogrska, ki ima obsežni trgovino na Levantu, ne more mirno trpeti, da se ta moti. Pričakuje se, da Italija svoje operacije na Jadranskem morju kmalu konča in to tembolj, ker Italija odločno zanikava, da bi bila izkrcala vojske pri Prevezi.

Postopanje Italije nevarno.

Dunajski diplomatični krogi naglašja, da nasprotuje akcija laškega brodogojca izjavam laške vlade. Duhovi na Balkanu se lahko razburijo in povzroče lahko nemire.

Abruški vojvoda postopal na svojo pest.

V Parizu sodijo po izjavah mero-dajnih italijanskih politikov, da so bili v Rimu po akciji laškega brodogojca v Jonskem morju presenečeni, ker Giolitti ni nameraval drugod kakor v Tripolisu vojnih napadov. Mornarica je pod vodstvom abruškega vojvode pri Prevezi napravila italijanski vladi ne-

Mahmut Şefket paša.

Veliki vezir: Saïd paša.

Mohamed Reşad V.

Vodilni možje Turške.

Kiamil paša

Gustaki Vayanni guverner Krete.

prijetnosti, ker je laška vlada zatrjala, da bo mejila svojo akcijo zgolj na Afriko. S svojo vojno gorečnostjo je abruški vojvoda zelo angažiral odgovornost vlade svoje domovine. Nemška in francoska diplomacija ni zakrivala, kake posledice bi lahko rodilo, če bi Italija ne pustila pri miru evropskega Orienta.

Minister San Giuliano pomiruje Avstrijo.

Italijanska vlada dementira poročila o izkrcanju vojakov v Albaniji. Našemu zastopniku v Rimu, baronu Ambrozyju, je podal zadostna pojasnila. V zvezi s tem je tudi obisk vojvode Avarna pri Aehrenthalu. Ne more se tajiti, da operacije laškega brodogojca razburjajo balkanske narode. Zeleti je, da Italija opusti v bodoče svoje operacije ob albanskem obrežju.

Ogri o položaju.

O zunanjem položaju objavlja budimpeštanski listi sledečo izjavo z mero-dajnega mesta: Stališče naše monarhije je precej sitno. Na eni strani imamo opraviti z našim laškim zaveznikom, na drugi pa nasproti našemu turškemu prijatelju. Upajmo, da zna Italija ceniti, ker smo dobrohotno presojali njen korak, dasi nas ni o njem obvestila in nas presenetila. Italija naj pa bo prepričana, da se mnenje lahko prevrže, če bodo Lahi povzročili po svoji neprevidezni bojno razburjenje na Balkanu.

PRED MESTOM TRIPOLIS.

Beg iz mesta.

Znani preiskovalec Afrike, Oto Arthauer, je brzojavil 30. m. m. iz Tripolisa »Österreichischer Volkszeitung«: Kdor je mogel pobegniti iz mesta, je pobegnil. Italijani, kar jih je ostalo v mestu, so v varstvu Nemčije. Zveze po morju nima mesto nobene več. Oblosti kroté bojaželjne Arabce, ki bi radi udarili. Iz Carigrada so ukazali, da se ni treba upirati Lahom.

Italijanski čolni v pristanišču Tripolis.

»Corriere della Sera« poroča iz Carigrada: V Carigrad došli begunci poročajo, da se čolni italijanske bojne mornarice prosto vozijo po pristanišču. Turški vojaki se ne upirajo.

Italijani razdrli brzojavno zvezo v Tripolisu.

Iz Rima se uradno poroča: Neka italijanska bojna ladja je razdrila turško radiotelegrafično postajo Derna. Brzojavno omrežje Tripolitanijske ni zvezano s Tunisom. Kabel Tripolis-Malta 1. t. m. ni funkcionalen. Poročila, ki so se tendenciozno širila iz Carigrada, zato niso utemeljena. To je seveda laška vlada konstatirala zato, ker so ji očitali, da je pred določeno dobo laško brodogojstvo bombardiralo Tripolis.

Laško časopisje radovedno, kaj da je novega v Tripolisu.

Rimski listi tekmujejo v razširjanju bojnih poročil. »Messaggero« zagotavlja, da so pričeli Lahi 1. t. m. obstreljevati mesto. »Corr. d'Italia« vpraša, če še Lahi niso zasedli mesta. O veliki pomorski bitki med turškim in laškim bojnim brodogojcem med Kreto in balkanskim obrežjem, v kateri naj bi bilo turško brodogojstvo uničeno, poročata »Tribuna« in »Gloire d'Italia«. Laško brodogojstvo se zadovoljuje z blokado Tripolisa, a pozitivnih poročil ni.

Feti beg postopa na lastno pest.

Feti beg postopa na lastno pest. Turška vlada je namreč ukazala, naj se ne preliiva kri in da naj se Turki umaknejo v notranji Tripolis.

Begunci na Malti in v Sirakuzi.

Reuterjev urad poroča z Malte: Na angleškem parniku Castelquarte se je pripeljalo 1300 beguncev iz Tripolisa, ki so mesto zapustili na svet francoskega konzula. Na morju divja že tri dni strašen vihar. Med potniki se je nahajal tudi neki uradnik angleškega konzulata z važnimi depešami. Tudi v Sirakuzi je došlo več sto beguncev, da so Arabci Italijanom prijazni in da komaj čakajo, da se rešijo turškega jarma.

Italijanska ekspedicija.

Ekspedicija z italijanskim generalnim štabom se poda v dveh delih po 15 tisoč mož v Tripolis. Ker so videli pri Paseru spremeljati laške torpedovke več ladij, sodijo, da že prevažajo laško ekspedicijo v Tripolis. V Sirakuzi je vse navdušeno. Mesto je polno vojakov. Vedno dohajajo z vlaki novi vojaki, topovi in strelivo. Tudi v Augusti je vse polno vojakov. V pristanišču je zasidranih več oklopnih križaric in torpedovk.

Beduini marširajo proti Tripolisu.

»Ikdam« poroča, da korakajo proti Tripolisu v obrambo mesta beduinski rodovi iz Wadaia in Tibestija. Armenški revolucijski odbor Dašnak Cutium poziva svoje organizacije, da naj poravnajo svoje spore in podpirajo vlado proti zunanjemu sovražniku.

Lahi niso bombardirali mesta Tripolis.

»Vossische Zeitung« poroča: Poročilo, da bi bili Lahi bombardirali Tripolis, ni istinito. Gromenje topov, ki se je čulo v Tripolisu, so najbrže povzročile strelne vaje laškega brodogojca, zbranega pred mestom. Poročevalcu »New-York Herald« so izjavili laški častniki, da so sicer nameravali prvotno 1. t. m. Tripolis bombardirati, a brzojavno došlo povelje je ukazalo mesto zgolj blokirati.

Pritožbe laškega časopisja.

Vsi laški časopisi so vposlali na notranje ministrstvo protest, ker se cenzurirajo brzojavke in telefonični razgovori.

Italijanski vojaški krogi napadajo laško diplomacijo.

Italijanski vojaški krogi so pričeli napadati laško diplomacijo, češ da je prehitro napovedala vojsko. V Tripolis namenjeno laško vojaštvo se more namreč vkrcati šele 7. oktobra in pride v Tripolis 10. oktobra. Znano še ni, kje da Lahi izkrcajo svoje vojske. Ni gotovo, da jih izkrcajo zgolj v Tripolisu, marveč jih lahko izkrcajo tudi v Derna ali v Benghaziju.

Proti časnikarskim poročevalcem.

General Caneva je izjavil, da ne želi, da bi bili navzoči časnikarji pri akcijah proti Tripolisu. Vse časnikarje so prepeljali na trgovskem parniku na Malto.

NA MORJU.

Angleško brodogojstvo plove proti Dardanelam.

Z Malte se poroča, da je odplulo osem laških bojnih ladij proti Dardanelam.

Laški dementiji.

»Agenzia Stefani« poroča, da so bila izmišljena poročila o bombardementu Rešadje in Murtona.

Zaplenjene turške ladje.

V Genovi so zaplenili Lahi 220-tonsko turško ladjo »Bono Softe«, v Livornu 700-tonsko »Constantino«. V bližini Preveze so pa zaplenili Lahi neki turški prevozniki parnik, ki je vozil strelivo in živila in 180 turških vojakov. V Bariju so aretirali tri turške vojake in jih izročili vojaški oblasti.

Italijani v Albaniji niso izkrcali vojakov.

Iz Carigrada poroča »Agence orientale«: Turška vlada in turško vojno ministrstvo uradno izjavljata, da do 2. t. m. ob 10. dopoldne Lahi v evropski Turčiji niso nikjer izkrcali svojih vojakov in da niso dosedaj streljali na turška obrežna mesta v Albaniji.

Kaj je s turškim bojnim brodogojcem?

Poslanec de Felice poroča iz Auguste v Rim, da je naznanjeno turško brodogojstvo z vojaškim transportom. Brodogojstvo druge divizije zasleduje Turke. »Tribuna« poroča: Kljub turškemu poročilu, da je zbrano turško brodogojstvo in zavarovano v Dardanelih, dementiramo to tendenčno poročilo. Iz Rima se pa poroča: Poročila, da pride do bitke med turškim in laškim brodogojcem v Egejskem morju, so neutemeljena. Turčija je zdaj na morju brez moči. Sredozemsko morje je prosto turških ladij, tudi za trgovino na Jadranskem morju ni potreba imeti kake skrbi. Iz Carigrada se poroča, da se je vrnilo le devet vojnih ladij v Carigrad, dasi se jih je odplulo 16. Ena križarica je odplula v Port Said, druga v Beirut. Kje da se nahaja pet ladij, ni znano. Boje se, da so jih uničili Lahi. Uradno se pa poroča, da je došlo turško brodogojstvo brez vsakega boja v Dardanele, kjer čaka nadaljnjih ukazov.

Grki aretirali posadko turške ladje »Slikerin«.

S Pireja se poroča v Rim: Policija je aretirala posadko turške jadrnice »Slikerin«, ker je bila osumljena, da hoče v Tripolisu izkrcati orožje.

NA BALKANU.

Grška.

Grška naglašja, da hoče opustiti vse, kar bi moglo izzvati Turčijo. Turška vlada je obvestila grško, da svojih vojakov ne mobilizira proti Grški, marveč iz previdnosti proti Italiji. »Berliner Tageblatt« pa poroča, da Grki niso mobilizirali zgolj svoje armade, marveč da je mobilizirana že tudi grška mornarica.

Nova turška vlada

bo zahtevala od zbornice zaupnico, bojne kredite in pooblastilo, da sme skleniti mir, nakar razpusti zbornico. Le če bi se razbila mirovna pogajanja, proglašje vojaško diktaturo.

POSREDOVANJA ZA MIR.

Kdaj prično posredovati velevali.

Iz Berolina se poroča, da prično velevali skupno posredovati, ko Italijani zavzamejo Tripolis.

Italija odklonila posredovanje Nemčije.

V Carigradu se je govorilo, da je Italija odklonila odločno mriovne korake Nemčije. Nihče ne obžaluje izstopa Italija iz trozeve, dasi se boje, da se razvije orientalsko vprašanje in se lahko prično komplikacije v Evropi. (To poročilo ni posebno verjetno.)

Intervencija Avstro-Ogrske in Nemčije.

Iz Rima se poroča, da bo vojska po intervenciji Avstro-Ogrske in Nemčije kmalu prekinjena. Italija dobi Tripolis, sultan obdrži suvereniteto, kakor v Egiptu. V Parizu sodijo, da se sklene med pogajanji premirje. Druge velevali se še ne posredujejo. Francozi naglašja, da vodi Italija vojsko brez velike gorečnosti in da se je odvalil Italijanom kamen, ko so izvedeli, da je ušlo turško brodogojstvo v Dardanele.

Nemški cesar in sultan.

Iz Berolina poroča »Zeit«, da je izročil sultanu nemški poslanik brzojav cesarja Viljema, v katerem je odgovoril sultanu na njegovo pismo. Uradno se poroča, da je bil sultan z odgovorom zelo zadovoljen.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Ljudski oder.

V nedeljo dne 1. oktobra 1911 se je uprizorila na Ljudskem odru znana narodna igra Rosseggerjeva »Pred porotniki«, katero je priredil za slovenske razmere naš F. S. Finžgar. Pred početkom igre je stopil g. profesor Dolenc pred zgradbo ter podal kratek, a jako važen komentar k predstavi, ki je splošno ugajal.

Ne maramo se spuščati v podrobno oceno Rosseggerjevega dela samega. Ni brez lepote, a tudi ne brez jako motečih hib. Tehnično je igra nepovoljno zgrajena; vrh tega nahajamo v njej precej znanih Rosseggerjevih banalit in trivialnosti, ki dosežejo svoj vrhunec v znanem drugem dejanju. Za ozirom v razvoju dejanja čisto nepotrebnih značajev in situacij, ki potisnejo junaka popolnoma v ozadje, porabiti kar eno celo dejanje, to je naravnost unikum v dramski literaturi. Celo igro reši zadnji akt, ki je gotovo najboljši, kar jih premore igra.

Nesrečnega Tone Cestnika je igral g. Kalar, vzlasti v zadnjem aktu, da smo se naravnost čudili, kako mož napreduje. V prvem aktu je bil mnogo preth in nekoliko nesiguren, tudi bi želeli, da se odvadi tistega nelepega, pretiranega koracanja in plazenja po odru. Sicer dobro masko so kvarile markacije ličnih kostij, ki so se svetile nenaravno, kot dvoje belih lis, ker niso bile prehodoma našminkane v ostali tén obraza. Sicer pa moramo odkrito čestitati vrlemu igralcu na njegovem napredku.

Druga glavna nositeljica vloge je bila gđc. Dolska, kot soproga logarja Nandeta Fazana. Njen organ se je dokaj izboljšal, dialekt se ublažil, in ko smo jo zagledali v prvem prizoru, v skupnem nastopu s svojim možem, smo mislili, da imamo dovršeno igralko pred seboj. Žal, da nam te nade ni ohranila; kajti to, kar nam je podala v svoji ulogi, kot žena ob svojem ranjem umirajočem in mrtvem možu, je bilo nekaj skozi in skozi nezadostnega. Umisli si se ni mogla v situaciji, in ni našla in ni pogodila primernega tona. Vse je kazil njen otročji smeh. Kakor vse kaže, obvladuje gđc. Dolska pač uloge najvke in navihanke, za tragične uloge pa menda ni. Tudi v tretjem dejanju je bila njena igra medla, premalo izrazovita in je ostala brez pričakovanega učinka. Dosti boljši je bil njen nastop v četrtem dejanju, kjer je s finim nastopom in dobro pogojeno umerjenostjo dobro rešila pover,eno ji ulogo.

G. Gorski kot logar je bil v maski dobro pogojen, in v igri dokaj diskreten, čeprav je včasih skušal kreniti na prepovedano pot patetičnega igranja. Dosti boljši je bil pozneje v ulogi svetnika Gorjaka v četrtem dejanju. Tukaj je bila njegova igra vse hvale vredna in vseskozi dovršena. Pokazal je, da resno napreduje.

Gđc. Erjavčeva je imela nepovoljno masko; šminka vrhu tega ni bila preprašena, tako, da se je obraz svetil, kakor bi bil s slanino namazan. Govorila je prehitro, prehitro in prerezko. Poslušalec je dobil utisek, da nima zagrenjene, obupane žene, ampak sitno, pred seboj. Poleg tega govoričasto žensko, ki je lepo zavijala v izbrani ljubljanski svoje stavke. Te njene zelo moteče napake se bo morala temeljito odvaditi. V ostalem pa ima brezdvomno čeden talent.

Gg. Pavšek in Vukšinić, nadalje g. Stöcklinger so svoje uloge dobro rešili in pričakujemo od njih za bodočnost še dosti. G. Novaku nagaia organ, tudi govori prehitro, vendar bo še vrlo poraben. Pastarica Psajda je pa nudila dobrega preveč in je mestoma motila skupno igro. Sicer so pa te vrste uloge jako težke.

G. Skubic (Tomaž) kaže napredek. A v tej ulogi ni bil naraven, ampak prisiljen. Medtem ko je g. Demšar (Brčon) prav dobro ugajal. Za gotove uloge kaže prav lep talent. Šimen (gosp. Sterle) postane sčasoma dober rezoner. Rožarica (gđc. Kukovica) in Jerca sta nam ugajali.

Splošno pa bodi vsem igralcom kmetov enkrat za vselej povedano, naj ne mislijo, da obstoja umetnost v nepotrebnem skakanju in mahanju na odru. Hoja, kakor geste kmetovskih ljudi so vobče jako umerjene, nikakor pa ne zveržene in vsled tega nenaravne, prisiljene in neverjetne. Oživiti sceno ali pa osmešiti jo, med tem je velika razlika.

Tega ne vedo tudi predstavljalci arestantov in ječarjev, ki so že samo na sebi nesrečno drugo dejanje napravili v vse skozi ponesrečeno, banalno, nevžitno harlekinado par excellence. Če ti igralci sodijo, da spada to, kar so nudili v svojih ulogah, v gledališče, se

jako motijo. Pajaci sodijo v cirkus, slabi pajacev se pa še ondi po možnosti izogibajo. Igranje teh gospodov je bilo deloma otroče, deloma etetsko tako neokusno, da nam je čisto neumevno, kako more režija to dovoliti. Da se ob takem skakanju, premetavanju, drsanju, praskanju in kričanju ne more govoriti o umetnosti, temu se ni čuditi. Navzlic aplavzu je drugo dejanje povsem propalo. Te vrste igranja na Ljudskem odru ne sme biti prostora; — Ljudski oder je gledališki oder, ki naj poplemituje. Saj se na odru tudi lahko realistično igra, vpraša se samo kako! Če se enkrat prebrne koga s pričen, ni treba zato, da se stori to desetkrat! Saj so je niki napram ječarju odurni, a to je bila revolucija. Škoda, da so te otročarije pokvarile razne prav dobro pointirane stavke g. Svetličiča, Podbregarja in posebno dobrega g. Pavlina. Njihovih vrlin med toliko banalnosti nismo videli, ker je bilo otročarij preveč. Upamo, da v prihodnje poskrbi režiser, da izginejo razne »bombe« v obliki »kap«.

Igri se je drugače poznalo, da je dobro naštudirana. Zastankov ni bilo, govorica je povsod tekla gladko. Tudi igranje je bilo skupno, enotno. Uprizoritev je bila, izvzemši scenirje v tretjem aktu, izborna. Arestantski koci s štamparskimi vignetami v arestu, so za nas novost. Žal, da nam je ostala prikrita firma! Porotna obravnava z veliko maso ljudi — nad 60 — je bila glede uprizoritve oderske slike in grupacije posameznih skupin nekaj posebnega. — Režiji bi svetovali, da naj v prihodnje pazi na to, da se situacija na odru v petminutnem dialogu vsaj enkrat malo izpremeni (III. dej.) in da se ne bo čulo iz garderob med igranjem govorjenje.

Gledišče je bilo prav dobro obiskano, samo prve vrste so se odlikovale po odsolnosti gotovih krogov, ki radi kritizirajo, a zraven jih ni! — Tem povemo, da bo Ljudski oder igral v nedeljo 8. t. m. ob pol 8. uri silno težko, a krasno in scenirano igro »Krivoprisežnik«.

Še eno pripombo glede kritike vobče. Naše kritike so stroge — a objektivne; ne oziramo se na to, ali imamo diletante ali igralce po poklicu pred sabo. Samo ostra, a pravična kritika more vzgojiti diletante v prave igralce. Zato naj nam naše sodbe nihče ne zameri. Nikdar ne bomo slepo hvalisali zato, ker je »naše«, ampak kritika naj je res — kritika! Omega.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA IN AVSTRO - OGRSKA.

»Reichspost« poroča: Ministrski predsednik Gautsch je bil sprejet od cesarja v daljši, veljavni zadevi. V torek in v sredo so pozvali h Gautschu voditelji strank, da se posvetujejo o položaju. Ti razgovori so se tolamačili z rekonstrukcijo vlade in pa, da se določi spored za državnozborsko zasedanje glede na draginjo in druga vprašanja. Največje važnosti je pa neko drugo poročilo, ki naglašja, da je bilo nujno potrebno posvetovanje z voditelji strank zaradi vojske med sosednjo Italijo in Turčijo. Boje se namreč, da bi ta vojska vplivala na tisti del Balkana, kjer ima naša država zasledovati svoje koristi. Govori se, da bo vplival zunanji položaj na parlamentarna posvetovanja.

Dnevne novice.

+ **List, ki samega sebe obsoja.** Med slovenskimi listi, ki objavljajo odkrit a advokata Novakovića o zadnjem srbstvom prevratu leta 1903, je tudi »Jutro«. Ta odkritja, če so resnična, savi kralja Petra v najslabšo luč, ker se iz njih popolnoma jasno razvidi, da je bil kralj Peter pri tem umoru udeležen in da pade precejšen del odgovornosti za ta umor na njegovo sivo glavo. Kralj Peter je torej v jako težavnem položaju. Odgovarjati je težko, list pa, ki ta odkritja prinaša, konfiscirati, je pa zopet mučno. In tako ima srbski narod ta poseben užitek, da bere lahko na ulici, kakor je pomagal kralj Peter njegovega prednika ob glavo djati. Ali še v hujših škripcih je pa ljubljansko »Jutro«, ki je ves čas ta odkritja objavljalo, danes pa kar naenkrat vse tiste žurnaliste in časopise prijemlje in poštno skrtači, da so odkritja advokata Novakovića same laži in bajke, ki ne najdejo v Belgradu nobene vere in da je obžalovanja vredno, da so listi takemu človeku nasledili. Prav dobro, samo »Jutro« je pozabilo, da spada med te liste in naj zato samo sebe za nos prime!

+ **Pri občinskih volitvah na Krki** je zmagala S. L. S. s 13 odbo. niki; liberalci jih imajo 12. Liberalna stranka

je delala s silo in zvijačo. Volilcem, ki so dali nam pooblastila, so jemali izkaznice in glasovnice. Izkaznice in glasovnice so se dostavljale šele na dan volitve in naši volilci so jih morali s silo zahtevati in sami iti po nje k občinskemu tajniku. Vkljub temu je liberalna stranka v manjšini. Bog živi zavedne volilce! Mi gremo naprej!

+ **Občinske volitve v občini Homec** so se vršile včeraj 2. oktobra. Razume se, da so bili izvoljeni sami pristaši S. L. S.

+ **Pričetek predavanj v ljubljanskem semenišču zopet odložen.** Ker so se poplave v semenišču zaradi nepričakovanih ovir zopet zakasnile, javlja vodstvo, da se predavanja ne bodo začela 10., temveč še-le 18. oktobra. Oglasiti se je torej bogoslovcem dan poprej, t. j. torek, 17. oktobra.

+ **Nemški »Schulverein«** bo imel te dni svoj 31. občni zbor. Nemški »Schulverein« ima 2200 podružnic z 190.000 člani. V preteklem poslovnem letu so dohodki prikratk presegli milijon kron. Dohodkov je imel »Schulverein« 1.108.920 K, ne všteti Rosseggerjevega sklada, v katerem se zbira že tretji milijon kron in dohodkov ustanovnikov, ki znašajo 11.398 K. Preostanka je v blagajni 111.797 K 95 v. — Na Kranjskem se je za Rosseggerjev sklad zbralo 74.000 K, na Primorskem 84.000 K, na Koroškem 100.800 K, na Štajerskem 216.412 K.

— **Z Viča.** Težko se je nosloviti od stolca v občinskem odboru. To bojazen izraža v sobotnem »Narodu« nek liberalen Vičan. Da bi svoje somišljenike in tudi nesomišljenike ob volitvah priklenil nase in svoje liberalne ter demokratske tovariše, je zapel v »Narodu« znano, staro pesem o tukajšnji župni cerkvi. Vkljub temu, da mu je dobro znan dvakratni soglasni sklep občinske seje, da ne prevzame občina za cerkev in duhovnike nobene obveznosti, laže in bega ljudi, kakšne stroške bo klerikalna stranka zvalila na občino, ako ona pride v občinski odbor. Nam ta gonja prav nič ne škodi, pač pa znani dopisnik s takimi in še drugimi lažmi ne hote razkrinkuje svoje in svojih tovarišev protiverske nazore in dokazuje, da tudi pri občinskih volitvah pride vera v poštvo. Po novem volilnem redu ima vsak, ki se kličje na ime človek, pravico voliti — duhovniku pa vsled svojih liberalnih možganov — odreka pravico do volitve in do pravične agitacije. Našim niti pri naših ne dovolj agitirati, sam pa še pri tretjerednicah zvalja s svojo hinavščino izkaznice. Dokazuje imamo na razpolago. Na včerajšnjem volilnem shodu je dr. Pegan jasno dokazal zakaj se gre pri občinskih volitvah. Skoro v dve uri trajajočem govoru je navzočim poslušalcem z dokazi pojasnil počenjanje liberalne in demokratske stranke. Pojasnil je vsestransko koristno delovanje S. L. S. Mnogo je na tem, kakšne može se pošlje v občinski odbor. Na zaupnem sestanku se je sklenilo kandidirati može mišljenja S. L. S. Liberalci in soc. demokrati so si baje podali roke, da bodo 12. oktobra pri občinskih volitvah skupno nastopili zoper našo listo. Kedo bo močnejši, bo pokazala najbližja prihodnost. Treznomislim stavimo samo to vprašanje: Volilci, volilke: Kaj Vam je ljubše: ali da vodijo občino možje katoliški ali pa možje liberalno-demokratskih nazorov. Ako se teh enkrat zadosti nabere, se jih ne bo mogoče nikdar več znebiti. Časi so resni, zato porabite priložnost, ki se vam ponuja in volite može, katere ni farovž izbral, ampak so se na sestanku zaupnikov kat. S. L. S. postavili in odobrili kot kandidatje. Ako ne boste držali discipline in nič kršili glede oseb, je zmagala mogoča na celi črti. V Sp. Šiški, kjer naši niso še tako močno organizirani, niso nasprotniki niti enega naših sprejeli v odbor. Zato pa pri nas 12. okt. tudi mi ne pustimo niti enemu nasprotniku v občinski odbor. To se bo pa zgodilo, ako bomo šli na volišče kot en mož vsi za kandidate S. L. S.

— **Zločinski čin proti vlaku?** Dunajski vlak južne železnice, ki prihaja ob 8. uri 55 minut v Trst je sunil 1. oktobra nad Barkovljami z veliko silo v težki predmet, ki se je nahajal na progi. Strojvodja je ustavil vlak in preiskal z osebjem vlaka progo. Našli so velikanski kamen v teži enega kvintala, ki ga je bila zločinska roka položila na progo. Od zločincev ni bilo ne sluha ne duha in ker vlak ni bil poškodovan, se je nadaljevala vožnja; stvar so naznanili potem orožnikom, ki iščejo zločince dosedaj brez uspeha. Ravnateljstvo južne železnice je pa objavilo, da se je dotični kamen odlomil radi dežja in padel na progo.

— **Duhovska vest iz Goriške.** Č. g. Andrej Štrekelj, vikar na Pečinah, je imenovan za župnega upravitelja v

Volčah. — Pečine bo oskrboval č. g. ponikovski Krištof Tomšič.

— **Iz Črnomlja.** Kakor smo že poročali, stoji črnomljska občina pred volitvami. Je pa nekaj ljudi v Črnomlju, ki si ne znajo na drug način dolgega časa pregnati, kakor tako, da pristaje S. L. S. po liberalnih listih trgajo in najneumnejše laži o njih v javnosti širijo. Tako prinaša zadnji »Slovenski Dom« dopis iz Črnomlja, v katerem se trdi, da je dobil g. Josip Doltar od deželne odbora 8000 K za napravo konjskih in svinjskih hlevov. Z ozirom na ta dopis nam je poslal g. Doltar sledečo izjavo: Podpisani izjavljam, da prepuščam vsako podporo od strani deželne odbora do zadnjega krajarja dopisniku »Slov. Doma«. Naj se kar oglasi pri deželnem odboru, pa bo hitro izvedel, kakšne podpore jaz od deželne odbora dobivam. Dotični lažnik, ki v »Slovenski Dom« take laži piše, bi rad deželni odbor od kredit spravil, njegovo gospodarstvo Črnomaljem kot zapravljalnost ožigosal, da bi na ta način na izid občinskih volitev vplival. — Upam, da bo sedaj vsak meščan vedel, koliko je verjeti ljudem, ki pri nas liberalno zastavo nosijo, in v liberalnih listih iz naših meščanov norce brijejo. — Doltar.

— **Pokopali** so v Krškem železniškega mojstra g. Karola Vaniča.

— **Vojaško eviatično postajo** zgradi mornarska sekcija vojnega ministrstva v Pulju. Za voditelja je imenovan pomorski častnik Klobučar, ki bo napravljal s dvokrovnikom lastne konstrukcije letalne poizkuse. Ta aeroplan bo lahko odletel in pristajal tudi na morju.

— **Slovenski dijaški dom v Celovcu.** Slovenski dobrotniki so pripomogli k temu, da se je letos otvoril v Celovcu v Ahaciljevi ulici Slovenski dijaški dom, kjer je sprejetih 17 dijakov iz različnih celovških srednjih šol. Zavod vodi bivši rektor avstrijskega hospica v Jeruzalemu, bogoslovni profesor prelat dr. Martin Ehrlich. Zavodu želimo najboljših uspehov.

— **Živnorojska zadruga v Kandršah,** imela je v nedeljo 1. t. m. svoj ustanovni občni zbor, na katerem je govoril travniški nadzornik g. Jereb. Načelnikom je bil izvoljen g. Janko Obreza, župan v Kandršah. Pristopilo je že 18 članov iz okolice. Gotovo bo imela zadruga za povzdigo živinoroje v vaški, svetogorski in kolovraški župniji velik pomen, kar bo tudi koristno za mlekarstvo v Vipavi.

— **Iz Št. Vida.** C. kr. okrajni šolski svet ljubljanske okolice je radi hudo razširjene griže v okolici Št. Vida nad Ljubljano odredil, da se prične pouk na tukajšnji ljudski šoli šele 16. okt. ako bo bolezen, ki nadleguje odraslene in šolske otroke, do tega dneva ponehala. — Dne 27. septembra se je izvršila predkolavdacija že dovršenih za pouk pripravljenih učnih sob tukajšnje nove šolske zgradbe. Glavna kolavdacija sledi. Do 14. t. m. pa bo, le upajmo, cela zgradba dogotovljena, v nedeljo, 15. t. m., pa se bo ista slovesno blagoslovila in izročila njenemu namenu. Kako je potrebna otvoritev šestega razreda, potrjuje dejstvo, da gre vsako leto nekaj marljivejših in bolj naderjenih učencev, še več pa učenk v Ljubljano v šesti razred. Naša nova šola nima dovolj učnih sob na razpolago, le dobre volje je treba merodajnim faktorjem. Prosilo se je za vzporednico k četrtemu razredu.

— **Lampretovo tiskarno v Kranju** je kupil včeraj g. Ivan Podlesnik, tovarnar v Kranju.

— **Nesreča.** Iz Črne vrha nad Idrijo: Voz s hlodi naložen je povozil posestnika A. Rupnika p. d. Košandra iz Idrijskega loga na cesti blizu Budanj. Mimo prišedši P. Bonaventura iz Križa mu je podelil sveto odvezo, nakar je mož izdihnil.

— **Prvi sneg** smo dobili, tako se nam piše iz Črne vrha nad Idrijo, danes par metrov nad vasjo. Javornik je bel. Malo zgodaj bo še.

— **Prvi ekspresni vlak London—Pariz—Trst** je dospel v nedeljo opoldne v Trst. Imel je 75 pasažirjev, ki so nadaljevali svoje potovanje deloma z Lloydovim parnikom »Wien« v Aleksandrijo, deloma z Lloydovim parnikom »Koerber« v Indijo. Vlak se pelje trikrat na teden.

Ljubljanske novice.

Ij **Cvetlični dan in ljubljanska poletja.** Z ozirom na vesti, ki sta jih prinesla lista »Zarja« in »Jutro«, smo se v tej zadevi na merodajnem mestu informirali ter poizvedeli to-le: Občinski svet je pred leti natančno določil pristojbine, katere je plačati strankam povodom raznih prireditev za policijsko nadzorstvo. Na podlagi tega sklepa se je od odbora cvetličnega dne za prire-

čitev v celotnem obsegu, vstevši veselico in komerz v Narodnem domu, zahteva- la predpisano pristojbina, katera se je pa z ozirom na blagotvoren namen zni- žala, kakor se to večkrat zgodi, na po- lovico, tako da je dobil stražnik za ve- černo službo bomo krogo, reci eno krogo. — Črdimo se, da so se listi usodili na lim. informatorju z deželne vlade. Posebna predznost je bila, da so se upali zaleteti v uboge policijske stražnike ljudje, o katerih je znano, da za svoje manj vredno delo dobivajo mnogo večje dijete.

Stavka perice ali kako deželni poslanec ljubljane skrbi za ljubljane. »Slov. Narod« in »Jutro« nekaj pisarita o stavki perice in popolnoma napačno zavijata odredbo magistrata o premestitvi shrambe za perilo. Liberalni listi vmešavajo v to stvar »klerikalce«, ki morajo kakor po navadi biti krivi vseh neumnosti, ki jih liberalci napravijo. Da je magistrat perice pre- mestil, ni nihče drugi zakrivil, kot ljubljanski liberalni deželni poslanec Jožef Turk. On je v svojo barako, kjer so shranjevale perice perilo, spravljaj tudi svoje mrtvaške vozove, katerih ni hotel spraviti na drugo mesto kljub opetovanemu magistratnemu pozivu. Nato je magistrat iz zdravstvenih ozi- rov prepovedal shranjevanje perila on- di, kjer se shranjujejo Turkovi mrtva- ski vozovi. Če bi g. Jožefu Turku bilo kaj za perice in če bi imel kaj zmisla za zdravstvene razmere, bi svoje mrt- vaške vozove odstranil iz barake in perice bi imele še danes prostor v ba- raki. To je resnica, da bi pa »klerikalci« mislili, kakor »Narod« piše, na svojo veliko pralnico, je debela liberalna laž in le priča, da liberalci pri nobenem vprašanju ne morejo izhajati brez laži. Namestu da bi liberalni gospodje na mestnem magistratu mislili, kako na- mestu neprimerne prostora na Kode- lijevem dobiti za perice ugoden pro- stor, se po liberalnem časopisju čita najneumnejše laži in hujškanja.

Ij V najvišjo plačilno stopnjo sta pomaknjena poštna poduradnika Fr. Špiler in Anton Adler v Ljubljani.

Ij Iz pisarne »Dramatičnega dru- štva«. Nocoj na predvečer godu Njego- vega Veličanstva cesarja, se vrši v sve- čanostno razsvetljenem gledališču slavnostna predstava, pred katero se svira avstrijska himna. Nato Giuseppe Verdijska opera v štirih dejanjih »Rigo- letto«, v kateri gostuje gospa Maja markiza Strozzijska, prva pevka v Za- grebu. Predstava se vrši za par abo- nente. Prihodnja predstava bo v četr- tek.

Ij Umrla je gđ. Zofija Tscherne, učiteljica na nemški šoli v Spodnji Ši- ški.

Ij Pivovarnarji so imeli sestanek, na katerem so sklenili podražiti pivo s 15. oktobrom.

Ij Premog se je — zopet podražil. Od 1. oktobra t. l. dalje prodajajo trbo- veljski premog v Ljubljani po 1 K 60 h 50 kg. In to zdaj tik pred zimo!

REVIZIJA LJUDSKEGA ŠTETJA V TRŽAŠKEM DEŽELNEM ZBORU.

Pri seji tržaškega deželnega zbora v ponedeljek, dne 2. oktobra, je izjavil vladni zastopnik, da končni rezultat revizije ljudskega štetja še ni znan, na- vedel je pa dvanajst točk, v katerih so pribite nezaslišane sleparije magi- stratnega aparata in »liberalno« misle- čega meščanstva pri izvrševanju ljud- skega štetja. Iz teh 12 točk sledi, da je revizija dognala, da so hišni gospodar- ji, administratorji in magistratni ko- misarji falsificirali podpise in ponare- jali naznanilnice ljudskega štetja s tem, da so ljudem, ki so navedli slo- venski občevalni jezik, predelali njih naznanilnice in nadomestili slovenski občevalni jezik z italijanskim. Zanimi- vo je posebno, da so število Italijanov povečali tudi na ta način, da so napra- vili iz regnikov (to so italijanski po- daniki) tržaške državljane, število Slo- vencev pa pomanjšali na ta način, da so jih napravili za ogrske državljane. (Kakor znano, se pri tujih občevalni jezik ne šteje.) Vladni komisar je izja- vil, da se bo, kadar bodo znani rezul- tati, izročila cela zadeva državnemu pravdnstvu.

Dr. Mrach (Mrak) je v imenu Itali- janov izjavil, da niso z odgovorom vladnega zastopnika zadovoljni in ob- enem izrazil začudenje, da odgovarja vlada na interpelacijo Slovencev tako hitro, med tem ko interpelaciji, ki jih je večina vložila pred petimi, dese- timi in dvajsetimi leti, še danes ni re- šila.

Nato se je dvignil dr. Rybač in iz- javil med hrupnimi protesti večine, da je imenju Slovencev z odgovorom vlade jako zadovoljen, ker je iz istega raz- vidno, da je uradno konstatirano, da so magistratni uredniki uradne doku-

mente falsificirali. Na proteste in naed- klice večine je dr. Rybač zaklical: Lepe uradnike imate!

Danes ob 8. uri zvečer v »Ljudskem Domu« javno predavanje dr. Kreka.

Telefonska in brzojavna poročila.

MEDNARODNI POLOŽAJ.

Dunaj, 3. oktobra. Splošno se od vseh strani potrjuje, da se Lahi v Albani- ji niso izkrcali niti trdnjav obstreljeva- li, kljub temu se njihove operacije na morju ne smatrajo za potrebne in pa- metne. Glede splošnega položaja se za- gotavlja, da se Avstrija in Nemčija v Carigradu zelo prizadevata, da se mir napravi. Danes je iz bojnega polja malo poročil, zdi se pa, da hoče Italija Tripolis na vsak način okupirati, pa kolikurnogoče brez krvoprelitja, po okupaciji pa se bodo takoj začela poga- janja in sicer čaka Italija, da ji Tur- čija stavi konkretne predloge. (Slavno zavzetje Tripolisa obeta torej postati jako prozaično.)

NESOGLASJE MED AVSTRIJO IN ITALIJO ZARADI DOGODKA PRI PREVEZI.

Odločna izjava grofa Aehrenthala.

Dunaj, 3. oktobra. O pojasnilih, ki jih je podal italijanski poslanec vojvo- da di Avarna ministru grofu Aehren- thalu se poroča: »Poslanik je izjavil, da se je slučaj pri Prevezi zgodil iz zgovelj vojaških razlogov, sicer pa da so pejojniki laških ladij škropolno va- rovali meje, to je, so ostali tri milje stran od obrežja. Italija nima nobenih političnih aspiracij glede Albanije in se bo strogo držala svojih tozadevnih izjav. Grof Aehrenthal je z zadošče- njem vzel to izjavo naznanje in odgo- voril, da upa, da se dogodki zadnjih dni ne bodo ponovili, ki bi mogli pov- zročiti, da bi morala Avstro - Ogrska svoje interese na albanskem obrežju varovati.«

Nezaslišano laško junaštvo!

Berolin, 3. oktobra. »Vossische Zeitung« je prejela z Dunaja poročilo, da je Avstrija v slučaju, da se spopadi med italijanskim in turškim brodov- jem na južnoalbanski obali ponove, pripravljena odrediti, da odplove av- strijsko vojno brodovje v Prevezo, Drač in Valono, da ondi energično poudari avstrijske interese.

Rim, 3. oktobra. Tukaj so zelo neje- vojni, ker hoče Avstrija zaradi sicer čisto neosnovanih (?) vesti o laških manevrih na južnoalbanski obali izva- jati gotove konsekvence. Italijanska vlada je tembolj slabe volje, ker je one vesti prvi razširil avstrijski korespon- denčni urad.

Carigrad, 3. oktobra. Glede toli dis- kutiranega poročila, da so se Lahi pri Prevezi izkrcali, se tu konstatuje, da je dala k tej vesti povod tale okolnost, da je laški komandant odredil, da se podajo štiri laški pomorščaki na kop- no, da snamejo v znak zmage (!!!) za- stavo iz turške torpedovke, ki je zadela na suho. (Italijani se hočejo res pred celim svetom korenito osmešiti.)

Rim, 3. oktobra. Laška publika je jako nervozna, ker so vse zveze s Tri- polisem pretrgane in ne dobiva nobe- nih gotovih poročil o pričakovanih ve- ledejanjih laške flote pred Tripolisem. S tem večjim navdušenjem se je pre- jelo poročilo o junaštvu abruškega vojvode, ki je s celo eskadro napadel dve za boj pripravljene turški torpe- dovki.

Videm, 3. oktobra. Poročilo o slav- nem dejanju abruškega vojvode je tu- kajšnje kroge tako navdušilo, da so napravili patriotično demonstracijo. Pred Garibaldijevim spomenikom je govorila dijakinja Dilda.

Rim, 3. oktobra. Tukajšnji žurna- listi so mnenja, da je abruški vojvoda pri Prevezi res izkrcal nekaj vojakov, a so se morali podati nazaj na ladje. Jako sumljivo je, da je laška vlada vsled poročil iz Preveze izdala ukaz v drakonične uredbe glede poročanja v časopisih in misli sploh vse telefonske pogovore, namenjene časopisom, usta- viti.

Solun, 3. oktobra. Tukaj se z vso odločnostjo vzdržuje vest, da so laške ladje desetkrat ustrelile proti trdnjavi v Prevezi, pa so se kmalu umaknile. Turki so laške ribiče proglasili za ujet- nike, nad čemer se Lahi zgražajo, dasi so sami že veliko podobnega učinili.

Dunaj, 3. oktobra. Današnji listi pišejo, da je Avstro - Ogrska vpokli- la vse svoje mornariške rezerviste.

LAHI VNDARLE OBSTRELJUJEJO TRIPOLIS.

London, 3. oktobra. »Daily News« trdi, da se sicer še zdaj ne ve za go- tovo, ali Lahi v Tripolisu izkrcujejo

vojake ali ne, gotovo pa je, da ga bom- bardirajo. En strel, ki je zašel od na- meravane smeri, je zadel palačo guver- nerja. Prebivalstvo je že vse zbežalo, vojaki so tudi že mesto zapustili in se koncentrujejo v notranjosti dežele. — (Bombardirati čisto zapuščeno mesto je zelo veliko junaštvo.)

TRIPOLIS JE ŽE ZAVZET?

Malta, 3. oktobra. Angleška eska- dra je dobila radiotelegram, glasom katerega so Lahi Tripolis že, ne da bi se prellila kri, zavzeli. Laški zmagovalci (!) so zasedli guvernerjevo palačo in iz- obesili laško trikoloro. Odpora ni bilo nobenega, ker so turški vojaki odšli v notarnost dežele, da organizirajo ondi odpor.

Dunaj, 3. oktobra. »Zeit« poroča, da je admiral Aubry svoji vladi nazna- nil, da je že začel z okupacijo tripoli- skega obrežja.

TURŠKA MOBILIZACIJA.

Carigrad, 3. oktobra. Vojni mini- ster je mobiliziral 6 brigad redifov in sicer v Solunu, Monastiru, Beratu, El- bassanu, Janini in Ročanih. Te brigade bodo varovale albansko obrežje od Va- lone do Preveze. — Po drugih vesteh je mobilizacija splošna.

TURKI V SOLUNU SPODILI LA- ŠKEGA KONZULA.

Solun, 3. oktobra. Tu so se začele antilaške demonstracije. Demonstranti so udri v laški konzulat in konzula ter ves njegov perzonal pozvali, da ta- koj zapusti Solun. Prišli so vojaki, ki so konzula varovali, da ga ni množica pretepla. Nato je konzul z vsemi svo- jimi uradniki naglo odpotoval.

TURKI BODO NAPADLI MASSAUO?

Rim, 3. oktobra. »Tribuna« poroča: Laska vlada utrjuje pristanišči v Mas- sau-i in Assabu, ker sumi, da bo turška flotila v Rdečem morju polzkušala ju napasti.

PARLAMENT.

Dunaj, 3. oktobra. Danes je konfe- riral ministrski predsednik Gautsch z voditelji »Nationalverbanda« in jih prosil, naj ga v jesenski kampanji parlamenta podpirajo. Jutri bo konfe- riralo z Gautschem predsedstvo češke- ga kluba. Tudi voditelji Jugoslovanov se bodo v prihodnjih dneh z baronom Gautschem posvetovali.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Praga, 3. oktobra. Danes se je za- sedanje češkega deželnega zbora za- ključilo. Deželni nadmaršal je v svo- jem zaključnem govoru izrazil nado, da bo deželni zbor kmalu zopet poklican, da začne redno delovati.

OTVORITEV BOSANSKEGA SABORA.

Sarajevo, 3. oktobra. Včeraj se je otvoril bosanski deželni zbor. Zelo se je opazilo, da je bila topot razobešana po- leg srbske in hrvaške tudi turška za- stava.

MONARHISTIČNI VPAD V PORTU- GALSKO.

Lissabon, 3. oktobra. Voditelj mo- narhistov Conceiro je s 4000 možmi in topovi vpadel v Portugalsko. En del zarotnikov je bil odbit, pri čemer je bil en republičanski obmejni stražnik ubit. Monarhisti so poizkusili zagnati nek most v zrak. Zrebalstvo več vasi se je uprlo in izobesilo kraljevsko za- stavo.

ZOPET POLITIČEN UMOR V RUSIJI.

Peterburg, 3. oktobra. Tukaj je atentator ustrelil predsednika dvorne- ga sodišča. Morilec se je nato sam ustrelil.

Poirt od velike žalosti naznanjam tužnim srcem sorodnikom, prijateljem in znanjem prežalostno vest, da je ljuba žena

Amalija Hren roj. pl. Kövago-Örs

previdena s svetimi zakramenti za umi- rajóce, po silno mučni bolezni danes umrla.

Pogreb ranjke bo v sredo, dne 4. t. m. iz hiše žalosti, Technikergasse 7 na pokopališče pri Sv. Petru v Gradcu.

Sv. maše zadušnice se bodo odpru- ljale drugi dan ob 9. uri v cerkvi Sve- tega srca Jezusovega.

Preblogo ranjko priporočam v pri- jazen spomin ter prošim tiltega sožalja.

Posebna smrtna naznanila se ne razpošiljajo. 2985

Jakob Hren
višjesodni svetnik.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 3. oktobra.

Pšenica za oktober 1911	11 95
Pšenica za april 1912	12 15
Rž za oktober 1911	9 24
Oves za oktober 1911	9 38
Koruzza za maj 1912	8 42

Efektiv trdno.

2989

Hranilnica in posojilnica v št. Ju- riju pri Kranju javlja pretužno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi njenega člana in načelnika nadzorstva, gospoda

Janeza Umnika
posesnika

ki je v nedeljo, dne 1. oktobra ob 6. uri zjutraj, po dolgi, mučni bo- lezni, večkrat previden s sv. zakra- menti, mirno izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb prebлага rajnika bo v torek, dne 3. t. m. ob 8. uri zjutraj na domače župno pokopališče.

Sv. Jurij pri Kranju, dne 2. 10. 1911.

1986

Železnato Kina vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, Du- najska cesta

c. in kr. dvornega založnika, papeže- vega dvornega založnika,

vsebuje potrebno množino železa, v nasprotju z drugimi železnatimi Kina vini, katera vsebujejo samo toliko železa kot navadna namizna vina in vsled tega nimajo nikake zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemičnih analiz kakor tudi ona, ki se je izvr- šila na zahtevo c. kr. ministrstva za notranje zadeve v Gradcu leta 1910.

Železnato vino lekarja Piccolija ojači slabokrvne, nervozne, vsled bo- lezni oslabele osebe, blede, drobne in slabotne otroke.

1/2 literska steklenica K 2—, 3 ste- klenice K 660, poština in poštni zavoj franko.

Prodajalka

trgovsko izobražena, z večletno prakso, vajena knjigovodstva, išče primerne službe takoj. Gre le na deželo, Štajersko ali Koroško.

Cenj. ponudbe: »Zanesljivost«, post. rest. št. 1000, 2977 Ljubljana.

Veletrgovina s špacerijo in deželnimi pridelki

Anton Kolenc, Celje

Glavna trgovina: Graška cesta 22. Podružnica v Narodnem domu.

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj ime- novana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenti popol- noma ustreči zahtevam cenj. gg. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, četudi z najmanjšim poizkusom. — Velečastitim gosp. duhovnikom ponudim voščene sveče, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve. — Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke, kakor oves, rš, pšenico, divji kostanj, želod, suhe gobe, med v satovju, fižol, seno, orehe, krompir, ma- lisno štopo, smrekove storže, vsakovrstno sadje, šveže in suho, vinske kamen, itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah, nadalje kupujem vsakovrstne vreče ter petro- lejske in oljnatode. — Imam tudi v zalogi rižovo moko in otrobe za krm lo živine v ceni od K 9— do K 15—, 100 kg pri odjemu celega vagona ter »Lukulus« za pitanje svinj. 2973

Pozor! Pozor!

Trgovci, konzumna društva, gostilničarji in kavarnarji!

Strokovnjak prve vrste, nauči vsakogar proti majhni odškodnini izdelovati

brezalkoholne

pijače,

sadne soke in limonade

s sadnim okusom, kakor malinovec, limonade, jabolčnik, hrušovec, aprikose itd.

Ker je navodilo lahko priučišljivo ter odgovarja popolnoma zakonu in izde- lovanje dobičkanosno, se to priporoča malim in velikim obrtom.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati pod »Strokovnjak« poštno ležečo Ljubljana glavna pošta. 2970 6

Dvojna mera.

Südmarka in finančne ob'asti.

Od meje, 29. sept.

Ni dolgo tega, kar je mariborska »Straža« opozorila v posebnem članku finančno oblast na postopanje Südmärke pri njenih kupčijah s posesvi. Dasiravno državni pravdnik mariborski in gospodje na glavarstvu čutijo celo potrebo konfiscirati gospodarske članke mariborskih slovenskih listov, v katerih se govori o kaki še od nekdanj potrebni reči v kmečki hiši, dasiravno zaplenijo vsako ostrejšo kritiko naših sodnijskih razmer, vendar c. kr. oblasti, ki so bile opozorjene na počenjanje Südmärke, niso imele časa, pristojno oblast na to opozoriti.

Südmarka oziroma njen že odslovljen kolonizator, »veleposestnik« Karl Fraiss in obenem hud neoprotestant, je uganjal kupčijo kmetij v St. Ilju v Sl. goricah na tak način, da bi slavna avstrijska finančna uprava morala temu početju stopiti odločno na prste.

Südmarka je vpeljala pri nakupovanju posestev na meji sledečo metodo: Ona kupi zase posestvo, vsaj tako se govori pri kupčiji, potem pa prodaja dotično posestvo dalje tretji osebi, navadno kakemu lutrovskemu Švabu iz severa. Zgodí se, da se prvi kupec, ki je kupil od Südmärke, premisli ali pa nima »sredstev« — ker tudi Nemci ni Bog obdaroval z samim zlatom — in posestvo se prodaja pod roko zopet naprej. A kupna pogodba se dela samo ena, in sicer med prvim prodajalcem in zadnjim kupcem. Südmarka kakor vsi drugi vmesni kupci in prodajalci se lepo izognejo stroškom. To je naravnost oškodovanje erarja, a erar noče tega videti, čeravno se je nato že javno večkrat opozorilo. Tu velja dvojna mera! Bog varuj, če bi kaj takega učinil kak Slovenec ali slovenski kmet! Nismo debeli prijatelji finančnega erarja, ki je pri teh Südmarkinih kupčijah hudo oškodovan, ne, ampak če se postopa z vso strogostjo zoper Slovence, zoper kmečko ljudstvo, naj plačuje tudi Südmarka postavne desetine in druge pristojbine od kupčij. Če smejo financarji preganjati ubogega kmeta, če se količkaj pregreši zoper postavo o žganjarji, zakaj bi se pri Nemcih merilo z drugim merilom?

Opetovano opozarjamo višjo finančno oblast, naj se zanima za kupne pogodbe zadnjih dob 1908 do 1911, ki jih je sklenila Südmarka v St. Ilju in okolici. N. pr. Kolleritsch - Südmark, Krumbholz - Südmark, Wagner-Scholl, Tischler - Südmark itd. Če hoče fin. uprava res polniti državne blagajne, naj pritisne tudi Südmarko, posreči se ji lahko dobiti več tisoč kron. Za vse enaka mera!

Iz polne lorbe.

Pod tem naslovom nam naš dolgoletni sotrudnik in boritelj za našo stvar pošilja, kar je zanimivega doživel, videl in slišal na svojih potovanjih po kolesu, s katerim je v prvi vrsti prekrizal vso, njemu posebno priljubljeno Istro in primorski del Hvaškega. Omenja v priloženem listu, da imajo Slokolesu, s katerim je v prvi vrsti prebivalcev, Hrvatov, ne poznajo, mnogo predsodkov, ravno tako pa tudi Hrvatje do Slovencev. Most med Slovenci in Hrvati so istrski in senjski Hrvatje. Njegov namen je: zasipati prepada, ki nas loči in pomagati zidati most do združitve.

I.

Po kolesu skozi Istro.

»Kje si se klatil o počitnicah?«

»Monakovo, Kelmorajn, Strasburg, Švica, Milan itd.« tako mi odgovarja prijatelj. Drugi se zopet hvali: »Gradec, Dunaj, Solnograd, Inomost.«

»Si videl Savico?« — »Ne!« —

»Idrijo?« — »Ne!« — »Pazin, Pulj, Reko, Baker, si bil v Dalmaciji?« — »Kdo bo hodil v to puščavo?«

Tako navadno Slovenec potuje. Domačo zemljo manj poznamo kot tuj. Prijatelj! Potuj malo do morja, občuj z brati Hrvati po deželi in ob morju, potem te bo srce vsako leto vleklo doli k divni Adriji.

Prijatelj z Istre mi piše: »Pridi vendar že enkrat čez mejo. V ponedeljek (19. sept.) imamo sestanek na Kozini, kjer najdeš več znancev.« Krasno jutro, ugodna cesta po plohi v nedeljo. Ne znam, kdaj sem prevozil 30 kilometrov do Kozine, kjer so imeli hratski in slovenski katehetje (45 gospodov) ustanovni občni zbor katehetskega društva.

Zborovanje je vodil župnik Šašelji in Klanca, Častni kanonik in dekan iz Opčin, Slavec, mož, ki ga na prvi pogled vzljubiš zaradi resnega in moš-

kega, pa ljubeznivega nastopa, je Krasno referiral o potrebi in koristi Sodalitatis Ss. Cordis, po kateri je tako lepo organizirana vsa duhovščina ljubljanske škofije. Na zboru je bilo tudi mnogo hrvaških gospodov iz pazinske okolice, tako odlični organizator župnik Grašič iz Berma (pri Pazinu), Sloković iz Sv. Petra v Šumi. Tudi Liburnija je bila zastopana po župniku Defar iz Voloske in nekaterih drugih gospodih.

Med obedom pa je dal duška svoji navdušenosti velezaslužni dekan iz Hrušice ob kranjski meji, častiljivi, pa še vedno mladeniški in krepki starček monsior Rogač. »Provincijske in druge meje, s katerimi nas naši nasprotniki ločujejo, morajo pasti. Bratje smo vsi med seboj. Ena vera, ena narodnost nas druži; za to eno živimo, delamo trpimo vsi. Danes je padel zid med Slovenci in Hrvati. Srečen sem, da sem dočkal tega dne, po katerem sem vedno hrepenel. Živela jugoslovanska slovensko-hrvaška vzajemnost!« Nepopisno navdušenje! Monsior Rogač je pred dvema letoma obhajal 40letnico mašništva. Poleg obširne župnije še s krepko roko vodi hranilnico in Gospodarsko društvo v Podgradju in mlekarstvo v Hrušici, ki izvrstno deluje in kmetom neizmerno koristi.

Že med obedom je bil zopet zapujen sestanek ožjega kroga, na katerega je prišel tudi dr. Laginja iz Pulja.

Torek sem preživel na kolesu in na cesarski cesti, ki pelje čez Črnikal-Kubed-Buset-Motavun v Pazin in Pulj. Ker sem med potom zavozil zvečer med čedo istrskih dolgorogatev in potem zašel v cesarske gozde pod Matavunom, kjer sem moral prenočevati pod milim nebom, sem z zamudo ene noči prišel v sredo zjutraj v Beram k mojemu prijatelju Grašiču, ki je ravno odhajal v Pazin kar na tri seje in zborovanja. Ko sem mu potožil, da sem spal v senu namesto pri njem, mi je dal na razpolago kar celo župnišče z vsemi udobnostmi. Ker pa me on že od nekdanj pozna, da sem jaz prava gorjenjska kri in da mi ni dosti na tem, če spim ponoči na senu, ali v postelji, ali tudi nič, me je povabil, naj pridem opoldne za njim v Pazin.

Dekanijsko konferenco sem zamudil in dobil gospode zbrane pri gostoljubni mizi pazinskega prošta monsiora Kalaca. Po kratkem obedu se je začela polniti prostorna dvorana z novimi gosti, duhovniki in posvetnimi gospodi in priprostimi možmi in župnik Grašič otvori prvi

občni zbor »Katol. tiskov. društva«.

Jaz sem samo poslušal in strmél. »Pazin je metropola istrskih Hrvatov. Brez lastne tiskarne je nemogoč napredek. S svojim podjetjem smo srečno prehiteli nasprotnike. Gre se nam za sveto vero in narod... Čudil sem se, kolike vsote so žrtvovali posamezni člani. Podjetje že trdno stoji in v tiskarni se bo tiskal »Pučki Prijatelj«, list za ljudstvo, ki se preseli iz Krka v Pazin. S časom začno izdajati še kak večji list. Počastil je zborovanje tudi gimnazijski ravnatelj šolski svetnik Kos, znani Slovenec. Tajniške posle vodi navdušeni vodja pripravnice za učiteljske in organizator krščansko-mislečega učiteljstva v Istri Josip Bačič. Tako se gibljejo in delajo in trudi-jo doli v vroči Istri vrli narodnjaki v počitnicah, mi pa počivamo in potujemo. Po mnogih krajih naše domovine trajajo te počitnice narodno-socialnega dela kar naprej skozi celo leto, češ boj je končan, zmaga naša! Počivajmo zdaj na zmagovalnih lavorikah! Po končani bitki pa je v resnici splošno opustošenje in razdejanie! In previden zmagovalec gre precej po kratkem odmoru na novo delo. Uredi svojo vojsko in dopolni njene vsote. Pospešuje občni blagor. Ne izpusti izpred oči poraženega nasprotnika, ki bo pri prvi priliki poskusil nazaj dobiti izgubljeno.

Zadnje državnozbornske volitve so pokazale in občinske volitve kažejo, da kjer se počiva in ne dela naprej, gre raketno pot naša stvar, nasprotniki napredujejo. Naprej na delo! Naprej do združenja prijateljskih moči hrvaških in slovenskih. Naši zastopniki sami ne bodo udeleževali velike ideje jugoslovanskega združenja, ako vsak ni za njo zavzet in ne zastavimo vsi vseh svojih moči za njo. Kajti ravno zato, ker je ta ideja velika, dalekosežna, resilna, ima veliko mogočnih sovražnikov, ki nas še presegajo, ker ravna po starem geslu: »Divide et impera! Razdvojuj in vladaj!«

Katoliška dogmatika in etika.

Spisal dr. Gregorij Pečjak, (480 str.). Cena vezani knjigi 5 K 30 v. V založbi »Katoliške bukvarne«, 1911. Katoliška otika posebej 2 K 8 v.

Knjige za poučevanje veronauka na srednjih šolah so dovršene; manjka še samo cerkvena zgodovina za osmi razred, ki pa je, če smo prav poučeni, tudi že v delu.

Dr. Pečjak, ki nam je spisal ti dve temeljiti in bogati knjigi, je imel v prvi vrsti namen podati nam učne knjige. Zato je vse tako kratko, jedrnato, kakor iz kamna izklesano, a obenem bogato na vsebini, tako da obsega knjiga bistveno vse, kar nam podajajo obsežna dela katoliške dogmatike in etike.

Vsebinska knjige je globoka in nam priča o veliki temeljitosti modroslovnega in bogoslovnega znanja, iz katerega je pisatelj zajemal in je pisana z neko prepričevalnostjo in svežim prirčnim duhom, kakoršna je malokatera nemška učna knjiga. Utegnil bi sicer kdo reči, da je knjiga za srednješolsko mladino vsled svoje preciznosti nekoliko pretežka, a to bi se lahko reklo o vseh učnih knjigah, če ne upoštevamo, da ima učenec v učitelju živ komentar, ki ga mora v knjigo uvesti in mu s svojim obširnim znanjem knjigo razlagati. Učencu samemu pa ravno ta lastnost knjige učenje na spomin silno olajša, ker se mu ni treba v šoli podane razlage učiti. Posamezni odstavki so kratki, jedrnati kakor bi imel pred sabo kak codex iuris civilis, a so obenem tako logično in sistematično zvezani, da zveni iz njih ona, od vseh znanstvenikov občudovana harmonija, ki jo ima katoliška dogmatika in etika pred vsemi drugimi dogmatičnimi in etičnimi znanstvenimi sistemi, v katerih najdemo toliko nedoslednosti in neskladnosti.

Znanstveno tehnični izrazi so pretehtani in skrbno izbrani in dr. Pečjaku smemo biti hvaležni, da nam je ustvaril lepo slovensko terminologijo katoliške dogmatike in etike. Kdor je imel s temi stvarmi kaj opravka, bo rad priznal, koliko truda stane pisatelja, predno dobi slovensko besedo, ki primerno latinski izraz zadene.

Jezik je gladek, obrušen in slovnično do minucioznosti pravilen.

Knjiga bo prav prišla posebno naši duhovščini. Naše ljudstvo napreduje na vseh poljih, veliko bere in vsa njegova izobrazba gre globlje, kakor je šla pred leti. Ne bi bilo tedaj prav, ako bi v verskem znanju zaostalo in svojega prepričanja ne poglobilo. Posebno danes je poglobitev verskega znanja neobhodno potrebna, ko brezversko časopisje kar tekmuje, kako bi katoliško dogmatiko za neresnično in etiko za protinaravno dokazalo. Ljudje, ki se imajo za izobražene, ki pa nimajo pojma o bogoslovnem znanju, pišejo po listih take absurdnosti, da se nam mora ljudstvo, ki take marnje bere, ravnost smiliti. V teh knjigah bo našel duhovnik apologetični zaklad, iz katerega bo črpal zase, ki mu bo pa zelo dobro služil pri popularizaciji verske znanosti. To bo duhovniku odslej veliko lažje ko imamo knjigo, ki nam podaja težko umljive in izrazljive stvari v domači obliki.

Slednjič eno besedo našim izobražencem in akademikom. O načelih krščanskega svetovnega naziranja dobro verziran izobraženec in akademik bo znal visoko ceniti notranjo vrednost, solidnost in dalekosežnost katoliške dogmatike in morale; na podlagi tega znanja bo znal šele prav dobro presojevati razne novodobne etične sisteme, ki so po vsebini pravemu napredku človeške npravnosti v škodo, in so po obliki, v kateri se izobraženstvu nudijo, tako netečni, da se moderni izobraženec za taka vprašanja sploh ne mení in takih knjig sploh več v roko ne jemlje. Brez dvoma gre tej okoliščini pripisovati tudi pomanjkanje moralnega čuta v naši javnosti, popolna nevednost katoliške morale in njenega upliva na razvoj človeške družbe.

Akademika, ki se zanima za politična, socialna in razna druga družabna vprašanja, in ki želi svoje znanje na soliden fundament krščanskega svetovnega naziranja sezidati, bo dr. Pečjakova knjiga dala točen in jasen odgovor v vseh najvažnejših vprašanjih. K.

Književnosti.

»KATOLIŠKA BUKVARNA« V LJUBLJANI

za praznik Vseh vernih duš:

Gruber Jos. Requiem v D-mol za en glas in orgle. Op. 145. Part. 1 K 44 v., glasovi à 30 vin.

Mitterer Ig. Missa pro Defunctis za četveroglasni mešani zbor in orgle. Op. 69 b. Part. 1 K 20 vin., glasovi à 24 vin.

Goller Vinc. Requiem za četveroglasni mešani zbor in orgle. Op. 26. Part. 2 K 64 vin., glasovi à 24 vin.

Witt Fr. Dr. Missa pro Defunctis za en glas in orgle. Op. 42 a. Part. 1 K 20 vin., glasovi à 12 vin.

Gruber Jos. Requiem v C-mol za en glas in orgle. Op. 204. Part. 1 K 20 v., glasovi à 60 vin.

Mitterer Ig. Missa pro Defunctis v e-mol, op. 155, za en glas in orgle. Part. 1 K 20 vin., glasovi à 30 vin.

Marxer P. Requiem op. 2 za četveroglasni mešani zbor in orgle. Part. 1 K 44 vin., glasovi à 24 vin.

Renner Jos. Requiem št. 4 za srednji glas in orgle. Op. 51. Part. 2 K 40 vin., glasovi à 36 vin.

Foerster Ant. Missa pro Defunctis op. 20 za četveroglasni mešani zbor ali za en glas in orgle. Part. in 4 glasovi 2 K, posamezni glasovi à 20 vin.

Hladnik Ig. Requiem op. 52 za en glas in orgle; v spomin pokojnemu p. Ang. Hribarju. Part. 1 K.

Foerster Ant. Missa pro Defunctis za četveroglasni moški zbor. Op. 80. Part. 1 K.

Obersteiner Joh. Requiem Nr. 3 v C za četveroglasni mešani zbor in orgle. Part. 1 K 20 vin., glasovi à 40 vin.

Renner Jos. Requiem št. 2, op. 45, za troglasni mešani zbor (tudi za en glas in orgle). Part. 1 K, glasovi à 24 vin.

Vurnik Mat. Missa pro Defunctis za četveroglasni mešani zbor in orgle. Part. 1 K.

Brunner Ed. Requiem št. 4 za troglasni mešani zbor in orgle. Part. 1 K 20 vin., glasovi à 24 vin.

Laharnar J. Missa pro Defunctis za dva glasova in orgle. Op. 9. Part. 1 K 20 vin.

Hegmann K. Missa pro Defunctis za troglasni moški zbor. Part. 1 K 44 v.

Koledarček slov. kat. nar. dijaštva za leto 1911 12. Uredil phil. Franc Stelč, založil konzorcij »Zore«, prodaja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena 1 K 40 v. — Tudi letos je izdalo kat. nar. dijaštvo svoj koledarček. Poleg navadne koledarske vsebine prinaša tudi letos obširne informacije o študijah in o podporah, ki pridejo na slov. dijak v poštev. Pri tem poglavju bi opozorili predvsem srednješolce in njihove stariše na oddelek »srednješolske informacije«, ki daje dobre mgljaje, kam lahko krene dijak po tretjem, četrtem, petem itd. razredu srednje šole in po maturi, ako mu iz kateregakoli vzroka ni mogoče dovršiti cele srednje šole, ali pa se ne mara po zrelostnem izpitu posvetiti višjim študijam. Navo je letos sprejeto poročilo o učnem načrtu, sprejemnih pogojih in ugodnostih slovenske trgovske šole v Ljubljani. Koledarček daje lep pregled organizacije slovenskega dijaštva sploh in kat. slovanskega posebe. Končno vsebuje pet člankov, ki so lep dokument izvenstrokovnega duševnega dela našega dijaštva. V prvem oriše pravnik Stričič na kratko zgodovino slovenskega dijaškega gibanja in posebno dobro analizira idejni razvoj radikalne struje. Članek nosi naslov: »Slovenske dijaške struje.« Drugi članek »Naša načela in naše slovanstvo« spričuje, kako globoko pojmuje naše dijaštvo slovanstvo vzajemnost. V tretjem »Moderni čas in religiozna vprašanja« dokazuje phil. Franc Trdan potrebo vere v sedanjem v metafizičnih vprašanjih tako blodnem času. Naslednji članek izpod peresa urednika samega na kratko a vsestransko obdela poglavje samoizobrazba v življenju slovenskega dijaka na srednji in visoki šoli. Priporočamo zlasti srednješolcem, da slede besede izkušnega člankarja. Kako je treba gojiti samoizobrazbo smoteno in porabiti vse prilike, vam morebiti še nihče ni razodel boljše. V zadnjem članku »Nekaj pripomb o pesniški umetnosti«, ki je namenjen predvsem mladim slovenskim pesnikom, skuša cand. prof. J. Puntar vzbuditi v mladih literatih smisel za pesniško umetnost in jim kaže na umotvorih Prešernovih in Zupančičevih, na kaj morajo paziti, da bodo res ustvarjali umetnine. Koledarček toplo priporočamo dijakom pa tudi vsem prijateljem kat. nar. dijaštva in somišljenikom. Svoje dijaštvo bomo cenili, ako bomo poznali njegova stremjenja.

Po svetu.

Draginja v starih časih. Draginja ni noben nov pojav. Tudi v starih časih so jo dostikrat občutili. Tako so v nek-kih »spominih starega Dunajčana« zanimive podrobnosti o tedanjih tržnih cenah na Dunaju. V teh spominih toži pisec sledeče: »Cene živil nebrestando

Konfekcijska trgovina

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

preporoča svojo

velikansko zalogo zgotovljenih oblek po naj-novejšem kroju za gospode, dečke in otroke.

**Najnovejše v
konfekciji za dame in deklice.**

Solidna in točna poizvedba.

Najnižje cene.

naraščajo. Funt govedine se je podražil od 9 na 24 krajcarjev, sladkor od 6 gld. 30 kr. na 24 gld., merica navadnega piva od 14 na 40 kr., navadno vino od 48 kr. na 2 gld., par čevljev od 24 na 50 gld., funt mila od 52 kr. na 3 gld. 8 kr. Na drugem mestu pripoveduje pisec o nekem izletu v okolico, kamor je šel z znano rodbino in materjo. »Jedli smo tamkaj,« pripoveduje, »opoldne za 40 in nekaj goldinarjev primeroma dobro ter smo se peljali ob 8. uri zvečer nazaj na Dunaj.« Toda draginja ni ostala omejena samo na živila. O nekem koncertu slovite pevke Angelike Catalani v c. kr. redutni dvorani pripoveduje pisec, da je veljala vstopnina na galerijo za osebo 10 gld., v parterju pa 5 gld. dunajske vrednosti. In na drugem mestu piše: »Včeraj je bil v Apolovi dvorani ples, na katerem je veljala vstopnica 25 gld. Ako se računa še izvoška zrazen, 40 do 50 gld. — kdo more plačati to v teh časih?« — Takrat je bila draginja še bolj občutna kot danes, kajti takrat je imel denar večjo vrednost.

Mojstrski tatovi. »Tatvina Gioconde v Parizu nam ne imponira...«, s temi uvodnimi besedami je peterburški list »Herold« priobčil neko poročilo, ki dokazuje, da so razmere v Rusiji gotovo še veliko slabše, kot v Francoski. Tu se ukrade slika, ne da bi kdo opazil in cela Francoska je zaradi tega ogorčena. V Peterburgu pa so ukradli muzej in šele tatvina Gioconde je zbudila zanimanje za ta nenavadni dogodek. V Aleksandrovem gledališču je svoječasnno nek prijatelj umetnosti, po imenu Grogunov, zbral cel muzej dragocenih slik. Dokler je Grogunov živel, je sam skrbel, da je bil ta muzej dobro zastražen. Tudi za zvečanje muzeja je vse storil, kar je bilo v njegovih močeh. Pred nekaj časom pa je Grogunov umrl. Od takrat se ni noben človek zmedil za zbirko slik v Aleksandrovem gledališču. Za splošno lastnino se pač ni našel noben varuh. In od slik, ki jih je bilo zbranih več stotin, ni danes nobene več. Muzej se je kar razgubil kot kafa. Nihče ne ve, kje je, nihče ni videl, kam so odnesli slike. Nadalje pripoveduje list »Herold«, da je pred tedni izginil še vse drugačen predmet kot muzej. Ob Ivanovih vodnih brzicah na zgornji Nevi je stala preje starodavna znamenita palača carice Katarine Velike. Bila je znamenita zaradi svojih dragocenosti in sijajne opreme. Seveda se ni nihče menil več za palačo, čegar posestnica in zgraditeljica je bila že davno mrtva. Končno se je odločila dvorna uprava, ko je zvedela iz aktov o zanemarjenosti palače, da se ista pregleda in renovira. Uradniki so odšli na pot, ko pa so došli na lice mesta, niso več našli palače. Poznalo se je sicer še natanko, kjer je stala palača, a bilo je ni več. Palača je bila ukradena. Kak podjeten gospod jo je ukazal odnesti in bogve, za kaj so porabili stavne kamene, umetne okrase, hišno oparo in dragocenosti.

Išče službe.

Mladenič, več vsakega dela, ki je dovršil z dobrim uspehom 2 letno, kmetijsko šolo, v mestu ali na deželi.

Naslov pove uprav. tega lista.

Kupujte le vžigalice: »U korist obmejnim Slovincem«

Enonadstropna hiša

v Lahovčah p. Komenda

pripravna za kakšno obrt, s hlevom, vodnjakom, dvema podoma, lepim sadnim vrtom, dalje na željo tudi nekaj zemljišča ter kakih 200 korakov oddaljen mltn se prodaja iz proste roke. — Več pove Franc Ambrož, posestnik, Lahovčah p. Komenda. 2953 2

ŽIMA

morska trava, peresa za pohištvo kakor tudi vsi tozadevni predmeti se dobe pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana Vodnikov trg, šte. 5. 2821

Plahte za vozove

pokrivala za komate in odeje, platno za jadra na meter najceneje pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5. 2822

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljši sredstvo 2501
4 steklenice (5 kg) franko K 4-50
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Mesta za pouk

v trgovini mešane stroke na deželi išče mladenič, ki se je v tej stroki uril že poldrugo leto ter že nad eno leto služi kot prodajalec. Vešč je slovensčine, nemščine ter nekaj laščine. Ponudbe sprejema uprava lista pod šifro »Mešana stroka«.

Hiša z gostilno v Mariboru

na najlepšem prostoru pri novem mostu se radi bolezn posestnice prodaja. — Poizve se pri upravi »Slovenca«. 2963

Sprejmejo se: knjigovodja in kontoristinja

ki sta večja slovenskega in nemškega jezika, če mogoče tudi stenografije, nadalje

prodajalka za založo moke

zmožna obeh deželnih jezikov in knjigovodstva. Pismene ponudbe, v katerih se naj navede dosedanje službovanje in zahtevke plače, je poslati s priporočili na naslov Peter Majdič, Celje. 2964

Gospodična

izurjena šivilja za obleke želi dela na dom, gre tudi na deželo. — Naslov pove uprava »Slovenca«. 2962

Zavod za ortopedično telovadbo

v katerem se zdravi pod zdravniškim nadzorstvom 2971 7
raznovrstno skriviljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd. je v Gosposki ulici št. 8, prtilično.
Pojasnila se dobivajo ob delavnikih od 4. do 5. popoldan istotam.

St. 31940.

Razglas.

Kr. hrvatska slavonska, dalmatinska, deželna vlada je objavila 20. septembra 1911, da je kraj Draga (okraj Sušak komitat Modruš-Reka) s kolero okužen. C. kr. dež. vlada odredila je zato z razpisom z dne 24. septembra 1911 št. 25493, petdnevno zdravstveno nadzorovanje onih oseb, ki bi dohajale iz Drage.

Da se zamore to nadzorovanje točno izvrševati, odreja mestni magistrat, da vsi hotelirji, gostilničarji in sploh vsi, ki oddajo prenočišča ali stanovanja, ravnotako tudi poglavarji družin glede družinskih udov, naznanijo takoj vsako iz Drage došlo osebo pri mestnem zglasovalnem uradu, v slučaju sumljivega obolenja pa to nemudoma prijavijo.

Zdravstveno nadzorovanje vrši se za čas petih dni brez osebnega nadlegovanja in brez omejitve prostega prometa.

Prestopki proti tej odredbi se bodejo v smislu ministerske naredbe z dne 30. septembra 1857 drž. zak. št. 198 kaznovali.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 29. septembra 1911.

2942 3

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni
c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako zaželeno pojasnilo; vzorci za vezanje, krpanje in šivanje zastoj in franko.

Sprejme se kontoristinja

popolnoma večja slovenskega in nemškega jezika, samostojna knjigovodkinja in korespondentinja proti ugodni plači. 2948

Ponudbe je doposlati: H. Flatschat, rudarsko podjetje, Mirna, Dolenjsko.

Razpisuje se služba organista in cerkvenika

v Studenem pri Postojni.

Plača je: v denarji do 600 kron. Stolina, prostovoljna bira v žitu, krompirju, fižolu, razni darovi. Nastopi se 1. novembra t. l. — Samski imajo prednost.

Župni urad v Studenem, dne 30. sept. 1911. 2951 Dom. Janež, župnik.

JAKOB FLIEGL

stavbeno in galanterijsko kleparstvo

Ljubljana, sv. Petra nasip št. 45.

Priporoča se sl. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela, obenem priporoča se častiti duhovščini za pokrivanje novih stolpov (zvonikov), popravljanje in barvanje istih brez odra.

Postrežba solidna in točna.

Naznanilo.

Ker sta trboveljska premogarska družba kakor tudi južna železnica že enkrat povišali ceno premogu in oziroma voznino, ne da bi bili ljubljanski premogotržci poskočili s cenami, ter je imenovana trboveljska družba zopet v drugič premog podražila, primorani so ljubljanski premogotržci slavnemu občinstvu javiti, da se bo od

dne 1. oktobra 1911 naprej prodajal

premog stot (50 kg.) po 1 K 60 h.

V Ljubljani, dne 28. septembra 1911.

Z velespoštovanjem
Zadružno načelnístvo.